

Vedecké publikovanie

Modely, formy, štandardy, nástroje
Podpora publikovania
Hrozby a riziká

PhDr. Ľubica Jedličková, PhD.

Mgr. Rastislav Mucha

Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU v Nitre

2016

- **Východiská**
- **Formy a modely**
- **Štandardy, normy**
- **Nástroje na podporu**
- **Hrozby a riziká**

Publikovanie :: Východiská

Publikovanie =
završenie procesu riešenia
určitej témy/problému.

■ 5P publikovania

- P_1 Príprava (odborná, formálna)
- P_2 Písanie
- P_3 Prečítanie
- P_4 Prehodnotenie
- P_5 Ponuka redakcii

Publikovanie :: Formy Modely

- **Formy (spôsob záznamu)**
 - Tradičné publikovanie
 - Elektronické publikovanie
- **Modely**
 - Open Access

Open Access

Neobmedzený on-line prístup k vedeckej literatúre

- **Zlatá cesta** (Gold Open Access): prístup prostredníctvom tzv. otvorených časopisov, otvorený prístup k publikovaným prácam poskytujú vydavatelia (DOAJ – Directory of Open Access Journals).
- **Zelená cesta** (Green Open Access): prístup zabezpečený prostredníctvom inštitucionálnych alebo tematických repozitárov, otvorený prístup k publikovaným prácam poskytujú autori (OpenDOAR – Directory of Open Access Repositories).

Open Access :: Práva/licencie

Creative Commons Licences: verejné licencie

CC0

BY

BY

SA

BY

ND

BY

NC

BY

NC

SA

BY

NC

ND

Attribution (skratka *by*): Umožňuje ostatným rozmnožovať, rozširovať, vystavovať dielo a odvodené diela za podmienky uvedenia autora.

Noncommercial (*nc*): Umožňuje ostatným rozmnožovať, rozširovať, vystavovať dielo a odvodené diela len pre nekomerčné účely.

No Derivative Works (*nd*): Umožňuje ostatným rozmnožovať, rozširovať, vystavovať dielo len v pôvodnej podobe, nie odvodené diela.

Share Alike (*sa*): Umožňuje ostatným rozširovať odvodené diela len za podmienky použitia identickej licencie pre odvodené diela.

Open Access :: Práva/licencie II.

Grafické prvky a informácie :: Webové stránky v pätičke

BY

Uveďte autora.

BY

SA

Uveďte autora, zachovajte licenciu.

BY

ND

Uveďte autora, nezasahujte do diela.

BY

NC

Uveďte autora, nepoužívajte komerčne.

BY

NC

SA

Uveďte autora, nepoužívajte komerčne,
zachovajte licenciu.

BY

NC

ND

Uveďte autora, nepoužívajte komerčne,
nezasahujte do diela.

- **Normatívy**
 - Zákony
- **Štandardy**
 - Technické normy
 - Nomenklatúry
 - Riadené slovníky, klasifikácie
- **Konvencie**
 - Typografické konvencie

Publikovanie
:: Normatívy
Štandardy
Konvencie

Normatívy :: Zákony

- Zákon č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon). Od 1.1.2016: Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon.
- Zákon č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Vyhláška Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky o zákonných meracích jednotkách č. 206/2000 Z. z.

Štandardy :: Normy

- STN ISO 18: Dokumentácia. Obsah periodík
- STN ISO 1086: Informácie a dokumentácia. Titulné listy kníh
- STN ISO 999: Dokumentácia a informácie. Zásady spracovania, usporiadania a grafickej úpravy registrov
- STN ISO 690: Informácie a dokumentácia. Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie
- STN 01 6910: Pravidlá písania a úpravy písomností

Štandardy II :: Normy

- STN ISO 2145: Dokumentácia. Číslovanie oddielov a pododdielov písaných dokumentov
- STN ISO 215: Dokumentácia. Formálna úprava príspevkov do periodík a iných seriálových publikácií
- STN ISO 4: Informácie a dokumentácia. Pravidlá skracovania slov z názvov a názvov dokumentov
- STN ISO 214: Dokumentácia. Abstrakty (referáty) pre publikácie a dokumentáciu

Štandardy III :: Nomenklatúry

- International Commission on Zoological Nomenclature (ICZN) – International Commission on Zoological Nomenclature
- International Code of Botanical Nomenclature (ICBN) – International Botanical Congress
- International System for Human Cytogenetic Nomenclature (ISCN) – ISCN 2009
(*Medzinárodná nomenklatúra chromozómov*)
- International Code of Nomenclature for Cultivated Plants – Cultivated Plant Code (ICNCP) prijaté International Union of Biological Sciences International Commission for the Nomenclature of Cultivated Plants (9. vydanie, 2009)

Konvencie

- Práca so štýlmi, vytvorenie štruktúry textu, používanie typov písma, pätkové a bezpätkové písmo
- Odseky (Jedným z najrozšírenejších problémov pri práci s odsekmi sú vdovy a siroty, v staršej terminológii známe ako pankharty)
- Interpunkcia (spojovníky, pomlčky, medzery, úvodzovky)
- Šablóny

OBSAH (PROBLEMATIKA)

ČO?

Forma

Nástroje

KOMU?

Forma

Nástroje

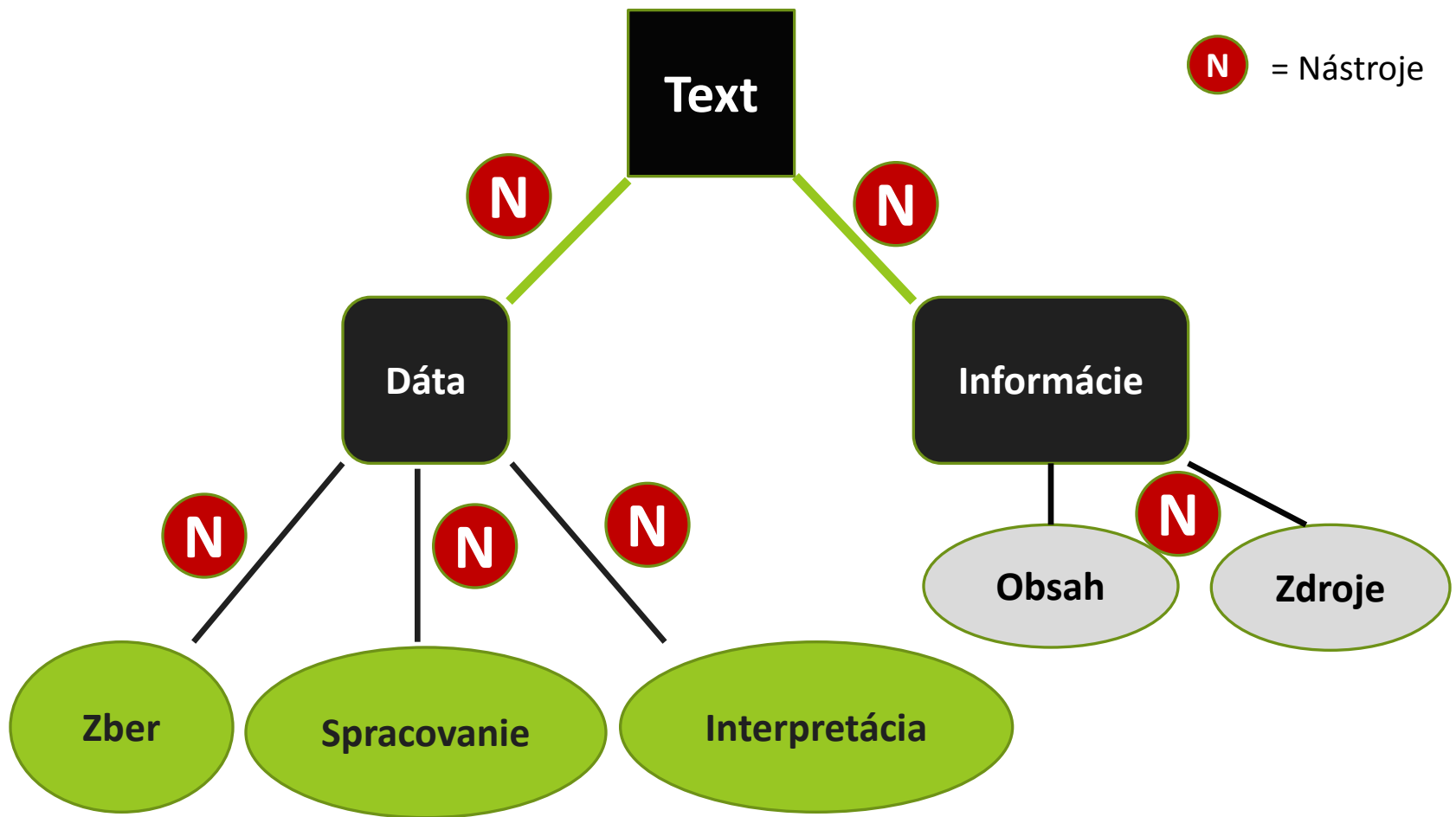
AKO?

Forma

Nástroje

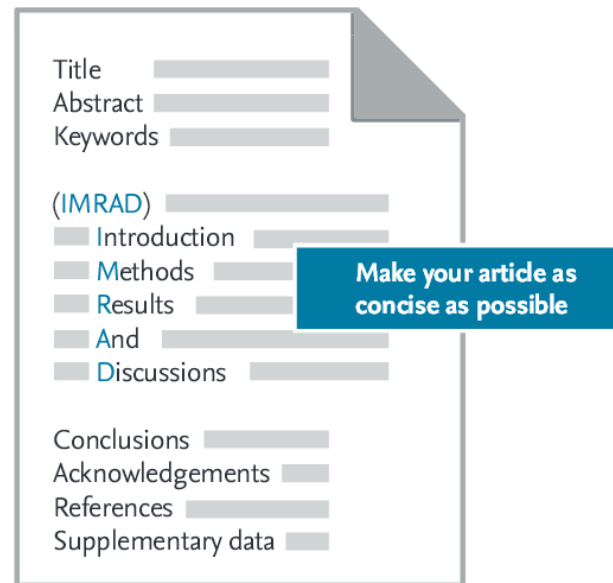
N = Nástroje

Štruktúra vedeckého textu :: IMRAD

I Introduction
M Material and methods
R Results
And
D Discussion

Article structure

elsevier.com/authors

Typy vedeckých článkov

- Dlhšie formy :: Original Papers/Scientific Papers...
- Kratšie formy :: Short Communications/Notes...
- Prehľadné referáty :: Review Papers/Reviews...

Štruktúra vedeckej práce

Formálna štruktúra práce

1. **Názov a autori**
2. Abstrakt/Kľúčové slová
3. Úvod
4. Materiál a metódy
5. Výsledky
6. Diskusia/Záver
7. Literatúra

Poradie písania

1. Materiál a metódy
2. Výsledky
3. Diskusia/Záver
4. Úvod
5. Abstrakt
6. **Názov**
7. Literatúra

Odporúčanie: proces prípravy na písanie ukončiť spracovaním výsledkov do tabuliek a grafických objektov (t. j. do ilustrácií akéhokoľvek typu) až potom začať samotné písanie/tvorbu textu.

Citlivé časti :: Abstrakt a Úvod

Abstrakt

Odporúčaná štruktúra – IMRAD

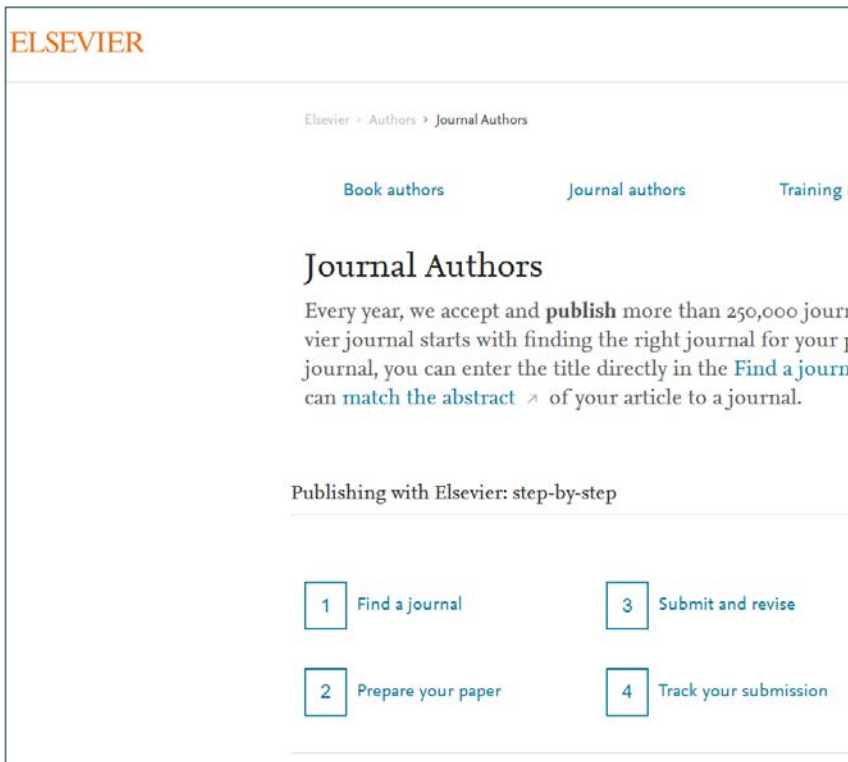
1. Uvedenie do problému, význam
2. Popis použitých metód/vzorky
3. Popis výsledkov/zistení
4. Náčrt diskusie a záverov

Úvod

1. Hlavný/nosný problém
2. Význam problému
3. Doteraz známe riešenia
4. Prínos nášho výskumu
5. Rozdiely v skúmaní
6. Kľúčové komponenty
7. Authority/literatúra

Spracované na základe súhrnu požiadaviek renomovaných vydavateľov.

Ako na to? :: Pokyny pre autorov

ELSEVIER

Elsevier > Authors > Journal Authors

Book authors Journal authors Training & Support

Journal Authors

Every year, we accept and **publish** more than 250,000 journal articles. Every Elsevier journal starts with finding the right journal for your paper. To find a journal, you can enter the title directly in the [Find a journal](#) search box. You can also [match the abstract](#) of your article to a journal.

Publishing with Elsevier: step-by-step

- 1 Find a journal
- 2 Prepare your paper
- 3 Submit and revise
- 4 Track your submission

**Základné pravidlo:
Dôkladné čítanie pokynov pre
autorov na stránkach
vydavateľov**

Guide for Authors

Author information pack

- Your Paper Your Way
 - Referees
 - References
- #### INTRODUCTION
- Types of article
 - Research papers
 - Contact details for submission
- #### BEFORE YOU BEGIN
- Ethics in publishing
 - Originality and plagiarism
 - Animal welfare
 - Declaration of interest
 - Submission declaration and verification
 - Changes to authorship
 - Copyright
 - Role of the funding source
 - Open access
 - Language and language services
 - Submission
- #### PREPARATION
- NEW SUBMISSIONS
 - REVISED SUBMISSIONS
 - Language
 - Article structure
 - Essential title page information
 - Abstract
 - Highlights
 - Keywords
 - Abbreviations
 - Nomenclature and units
 - Math formulae
 - Footnotes
 - Artwork
 - Colour artwork
 - Tables
- Web references
 - Reference style
 - Supplementary material
 - RESEARCH DATA
 - Database linking
 - ARTICLE ENRICHMENTS
 - AudioSlides
 - Google Maps and KML files
 - Interactive plots
 - Submission checklist
- #### AFTER ACCEPTANCE
- Proofs
 - Offprints
- #### AUTHOR INQUIRIES

Metódy a štýly citovania

Metódy

- Systém mena a dátumu (harvardský systém)
- Číselný systém
- Priebežné poznámky pod čiarou

Štýly

- STN ISO 690
- ***APA Style (American Psychological Association)***
- AMA Style (American Medical Association)
- MLA Style (Modern Language Association)
- Chicago Style (University of Chicago Press)
- Turabian Citation Guide (University of Chicago Press)

Users of Mendeley Desktop can easily install the reference style for this journal by clicking the following link:

<http://open.mendeley.com/use-citation-style/animal-behaviour> ↗

When preparing your manuscript, you will then be able to select this style using the Mendeley plug-ins for Microsoft Word or LibreOffice.

Reference formatting

There are no strict requirements on reference formatting at submission. References can be in any style or format as long as the style is consistent. Where applicable, author(s) name(s), journal title/book title, chapter title/article title, year of publication, volume number/book chapter and the pagination must be present. Use of DOI is highly encouraged. The reference style used by the journal will be applied to the accepted article by Elsevier at the proof stage. Note that missing data will be highlighted at proof stage for the author to correct. If you do wish to format the references yourself they should be arranged according to the following examples:

Reference style

Text citations: Follow the referencing style used by the American Psychological Association. You are referred to the Publication Manual of the American Psychological Association, Fifth Edition, ISBN 978-1-4338-0561-5, copies of which may be ordered from <http://books.apa.org/books.cfm?id=4200067> or APA Order Dept., P.O.B. 2710, Hyattsville, MD 20784, U.S.A. or APA, 3 Henrietta Street, London, WC3E 8LU, U.K.

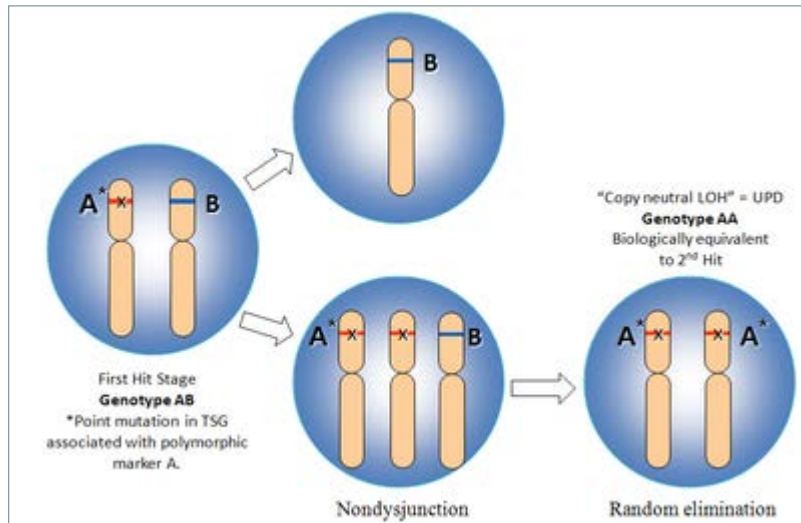
Ako citovať dielo pod licenciou CC

Pri použití diela, ktoré bolo publikované pod verejnou licenciou Creative Commons, musí byť aj tento zdroj citovaný.

Čo sa uvádza:

- Názov diela
- Autor (meno alebo pseudonym)
- Zdroj (odkaz na dielo, napr. URL, DOI, handle a pod.)
- Typ licencie a odkaz na jej verziu (napr. CC-BY-4.0)

Príklad:

Copy neutral LOH cancer.

Autor: Jhakeng, https://en.wikipedia.org/wiki/Virtual_karyotype#/media/File:Copy_neutral_LOH.jpg (CC BY 3.0)

Tip :: Ako získať obrázky CC

Google

genome sequencing

Všetko

Obrázky

Videa

Správy

Knihy

Viac

Nastavenia

Nástroje

Veľkosť ▾

Farba ▾

Typ ▾

Čas ▾

Práva na používanie ▾

Viac nástrojov ▾

✓ Nefiltrované podľa licencie

Označené na opätovné použitie s úpravou

Označené na opätovné použitie

Označené na opätovné nekomerčné použitie s úpravou

Označené na opätovné nekomerčné použitie

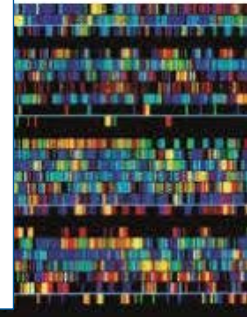
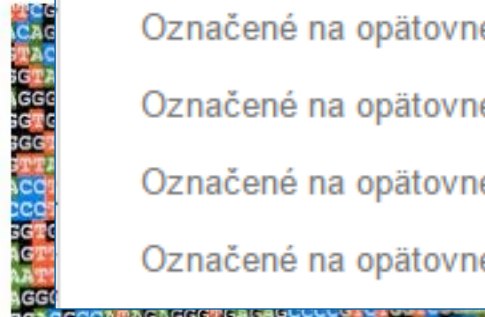
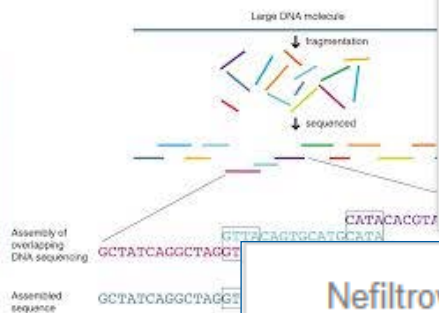
Nefiltrované podľa licencie

Označené na opätovné použitie s úpravou

Označené na opätovné použitie

Označené na opätovné nekomerčné použitie s úpravou

Označené na opätovné nekomerčné použitie

Citovanie :: Citačné manažéry

Voľne dostupné :: Výber

Kto má prístup k Web of Science

EndNote[®] Web

The Web-based Research & Writing Tool

Licencované :: Výber

Kto má prístup k ProQuest

Nástroje na podporu :: Softvérové nástroje

- **Text**
 - Nástroje/aplikácie
 - Šablóny
 - Citácie, odkazy
- **Obrázky**
- **Grafy**
- **Schémy**

Odoslanie rukopisu :: Len prvý krok...

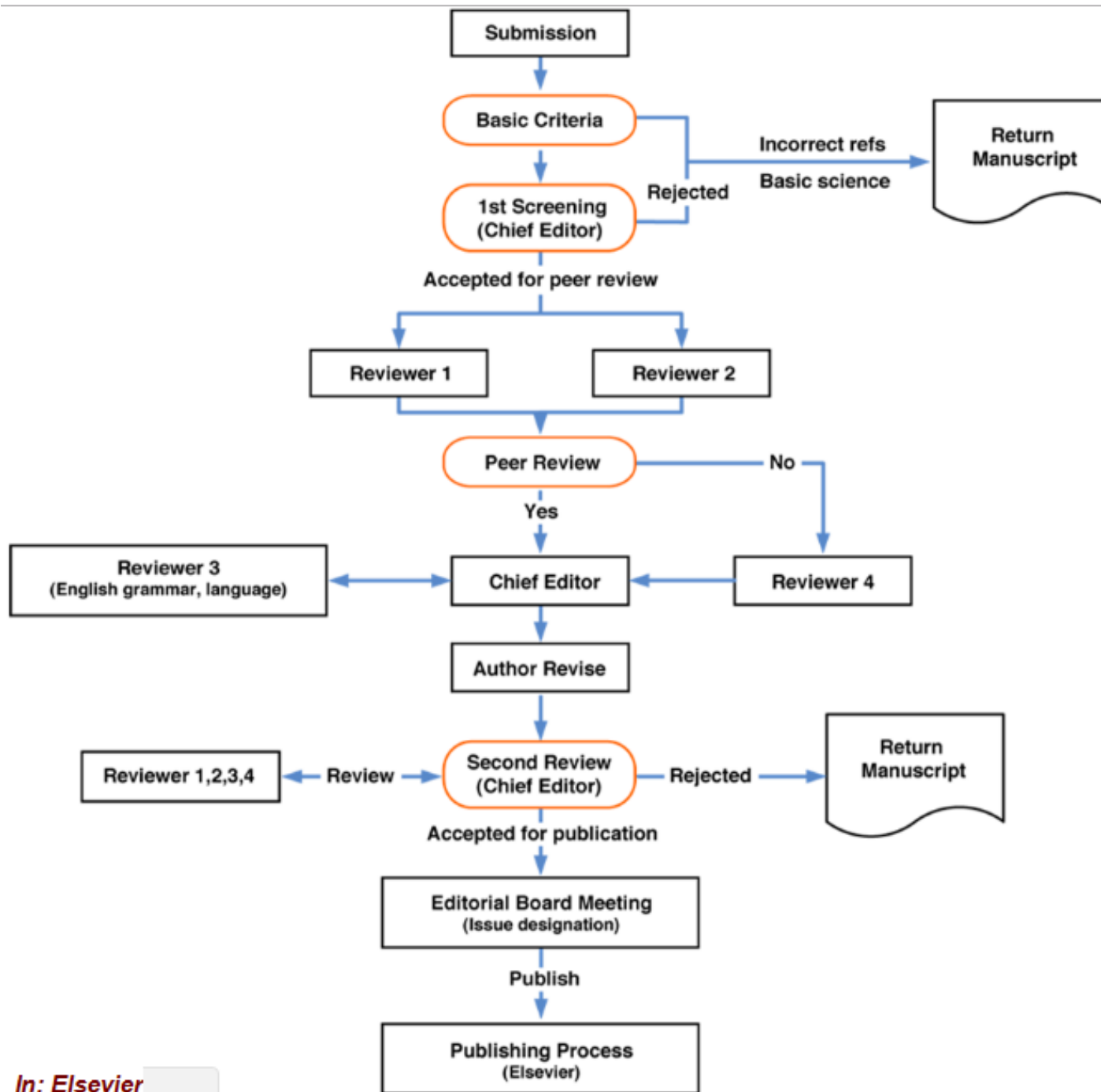
Did you know ?

Journal editors reject anywhere between 6% to 60% of submitted manuscripts at the initial screening stage.² One study found that on average, 21% of submissions are rejected during the initial review by journal editors across disciplines.³

Recenzný proces Oponentúry

Typy recenzných procesov

- Otvorené
- Uzavreté (single blind, double blind)

Peer review process

Pozor!

Hrozby a riziká

**Vedecký svet v ohrození!
Predátori prichádzajú...**

Predátorské časopisy/vydavatelia

- Sú to spravidla online časopisy, ktoré sa „tvária“ ako kvalitné časopisy s otvoreným prístupom.
- Za publikovanie článku požadujú nemalé poplatky.
- Nerobia výber článkov, jediným kritériom pre zaradenie článku do časopisu je zaplatenie poplatku.
- Autorov lákajú, aby publikovali svoje články na základe zavádzajúcich/nesprávnych údajov o impakt faktore či indexovaní v scientometrických databázach.

Viac informácií o charakteristikách predátorských časopisov/vydavateľov možno nájsť napríklad

v **Beallovom zozname** na <https://scholarlyoa.com/>

Predátori :: Ako sa brániť?

- Pred publikovaním v akomkoľvek neznámom vedeckom časopise sa v žiadnom prípade nespoliehať na informácie na jeho webovej stránke.
- Preveriť, či časopis naozaj má impakt faktor v databáze [Journal Citation Reports](#).
- Ak časopis nemá impakt faktor, je vhodné preveriť, či je indexovaný v databáze Web of Science alebo Scopus, alebo v [SCImago Journal and Country Rank](#).
- V prípade pochybností kontaktovať Slovenskú poľnohospodársku knižnicu, ktorá preverí zastúpenie časopisu v ďalších databázach.
Kontakt: slpk@uniag.sk